

2.
ÜNİTE

OSMANLI TÜRKÇESİ ALFABESİ (MATBU)

Ünite Konuları

- 2.1. OSMANLI TÜRKÇESİ ALFABESİ
- 2.2. HARFLERİN BİRLEŞME DURUMLARI
- 2.3. RAKAMLAR VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

Bu ünite

- Osmanlı Türkçesi alfabesindeki matbu harfleri,
- Matbu harflerin kelimenin başında, ortasında ve sonunda aldıkları şekilleri,
- Kendinden sonraki harflere birleşmeyen harfleri,
- Osmanlı Türkçesinde kullanılan rakamları ve noktalama işaretlerini,
- Osmanlı Türkçesi alfabesiyle Kur'an alfabesinin benzer ve farklı yönlerini öğreneceksiniz.

Anahtar Kavramlar: Osmanlı Türkçesi alfabesi, matbu harfler, kendinden sonraki harflere birleşmeyen harfler.

31

2. ÜNİTE

OSMANLI TÜRKÇESİ ALFABESİ (MATBU)

“Osmanlı Türkçesini öğrenmek ve öğretmek, zengin kültür mirasımızın esas kaynağı olan eski harfli eserler ile dil ve gönül köprüsü kurmaktır; asıl kaynaklarından araştırılmadığı için yanlış bilinen geçmişimiz ile yeni nesilleri doğru bir zeminde buluşturmak ve uzlaştırmaktır.”

HÜSEYİN GÜFTA

2.1.

OSMANLI TÜRKÇESİ ALFABESİ

- Osmanlı Türkçesi alfabesindeki matbu harfleri adlarıyla okuma.
- Osmanlı Türkçesi alfabesini Kur'an alfabesiyle karşılaştırma.

Osmanlı Türkçesi alfabesiyle yazılmış eserler, Türk dili ve kültürünü anlamada önemli bir yer tutmaktadır.

Osmanlı Türkçesi alfabesi; 34 harften oluşan, sağdan sola yazılan ve okunan, Kur'an alfabesine birkaç harf eklenerek oluşturulmuş bir alfabedir. Bu alfabeyi öğrenmek ve bu alfabeyle yazılmış eserleri okumak, yaygın inanişin aksine hiç de zor değildir.

Mukaddes kabul edilen unsurlara gösterilen saygı, inanç ve geleneklerin temelinde yer alır. Osmanlı Türkçesi, Kur'an harfleriyle yazıldığı için yazıya ve onun temsil ettiği değerlere saygı göstermek gerekir.

2.2.

HARFLERİN BİRLEŞME DURUMLARI

- Harflerin; kelimenin başında, ortasında ve sonunda aldıkları şekilleri tanıma.
- Kendinden sonraki harflere birleşmeyen harfleri ayırt etme.

Osmanlı Türkçesinde “لا، د، ذ، ر، ز، ژ، و، لا” harfleri kendinden sonraki harflerle bitişmez. Bu harflere “huruf-ı münfasıla” da denir. Diğer harfler ise kendinden sonraki harflerle bitişir. Kendinden sonraki harfle bitişik yazılan harfler; kelimenin başında, ortasında ve sonunda farklı biçimler alarak çeşitli birleşik biçimler oluşturur. Bu harflere ise “huruf-ı muttasıla” da denir.

2.3.

RAKAMLAR VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

- Rakamları ve noktalama işaretlerini tanıma.

Osmanlı Türkçesinde sayılar soldan sağa doğru yazılır ve okunur. Tanzimat Dönemi'ne kadar noktalama yerine geçen çeşitli işaretlere rastlansa da Osmanlı Türkçesinde noktalama işaretleri bugünkü anlamda ancak Tanzimat Dönemi'nde kullanılmaya başlanmıştır.

